

Charakteristika profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury **2023/24**

Ústní zkouška

Ústní zkouška se koná před komisí formou řízeného rozhovoru na základě vylosovaného pracovního listu obsahujícího úryvek/y z konkrétního literárního díla z žákova seznamu literárních děl. Žák si literární díla do svého seznamu vybírá ze školního maturitního seznamu (zveřejněného na webu školy v příslušném termínu) podle následujících kritérií: Žák si vybírá ze školního maturitního seznamu 20 titulů, minimálně dvěma díly musí být v jeho seznamu zastoupena próza, poezie a drama. Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora. Za literární dílo je považováno komplexní dílo, nikoli jeho část (s výjimkou Bible).

I. Česká a světová literatura do konce 18. století (min. 2 tituly)

II. Česká a světová literatura 19. století (min. 3 tituly)

III. Světová literatura 20. a 21. století (min. 4 tituly)

IV. Česká literatura 20. a 21. století (min. 5 titulů)

Struktura ústní zkoušky je následující:

Analýza uměleckého textu

- zasazení výňatku do kontextu literárního díla
- téma a motivy
- časoprostor
- kompozice
- literární druh a žánr
- vypravěč/lyrický subjekt
- postavy
- vyprávěcí způsoby
- typy promluv
- veršová výstavba
- jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
- tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

Literárněhistorický kontext

- autorský kontext
- literární kontext
- obecně kulturní a historický kontext

Nauka o slohu

- funkční styly
- slohové postupy
- slohové útvary

Jazyková složka

- rozbor jazykových prostředků užitých v ukázce

Požaduje se, aby žák analyzoval umělecký text v souladu se strukturou ústní zkoušky (nemusí být zachováno stejné pořadí jednotlivých bodů) a aby používal vhodné literárněteoretické termíny.

Po celou dobu zkoušky mluví žák plynule a jeho mluvený projev je v souladu s jazykovou normou a zásadami jazykové kultury.

Součástí zkoušky je i ověření znalostí a dovedností žáka v učivu o jazyce a slohu (na základě pracovního listu).

Příprava na ústní zkoušku trvá 15 minut a žák má k dispozici pouze vylosovaný pracovní list A4. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do příslušného data vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl.

Písemná práce

Písemná práce. V rámci písemné části profilové zkoušky má žák vytvořit souvislý rukopisný text na zvolené téma v rozsahu minimálně 250 slov. Rozsah písemné práce musí být splněn, aby byla práce hodnocena jinak než nedostatečně. Pro písemnou práci jsou stanovena 4 zadání, se kterými jsou žáci seznámeni bezprostředně před zahájením práce. U každého tématu je zpravidla určen i slohový útvar, který je nutné respektovat. Čas na volbu tématu, vyplnění hlavičky čistopisu, psaní konceptu i čistopisu celkem činí 110 min. Studenti mohou používat jen psací potřeby a školní Pravidla českého pravopisu.

Celková klasifikace profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury je tvořena takto: 40 % známka z písemné práce, 60 % známka z ústní zkoušky. Vzniká jedna výsledná známka. Každé z hodnocení je v celých stupních 1-5.

Další podrobnosti je možné nalézt na

<https://maturita.ceremat.cz/menu/pravni-predpisy>

P. Juan Provecho, OSA
Ředitel

1.9.2023